

176. Phaki-osai siran Ruka: (Ya Muhammad). Tharowangka: A so Allah na Phagosa-in Niyan rukano so Makapantag ko da-a Lokus Iyan go da-a Moriyatao niyan. Amai ka so Mama na Matai, a da-a Wata iran, na adun a Babai niyan na bagiyan niyan so Midiya (ko Tamok) ko Miniganat iyan: Go suka niyan (a Mama) na Khawarisan niyan (so Kiyaganatan o Babai niyan) o da-a Wata iran: Na amai ka dow a Babai, na bagiyan niyan so dow ko tulo ba-ad ko Miniganat iyan: Na amai ka siran na Magariari a manga Mama go manga Babai, na Bagiyan o isa a Mama so lagid o kipantag o dow a Babai. Puphakarayagun rukano o Allah, ka o ba kano Madadag. Na so Allah na so langowan taman na Katawan Niy an.

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ
فِي الْكَلَالَةِ إِنَّ أَمْرُهُمْ هَذَا لَيْسَ لَهُ وَالدُّ
وَلَهُ أَخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مِمَّا تَرَكَ وَهُوَ
يَرِثُهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَالدُّ فَإِنْ كَانَتْ
أُخْتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَ وَإِنْ
كَانُوا إِخْوَةً رَجُلًا وَنِسَاءً فَلِلَّذَكَرِ
مِثْلَ حَظِّ الْأُنثَيْنِ بَيْنَ اللَّهِ لَكُمْ
أَنْ تَضَلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٧٦﴾

Surah Al-Maidah-5

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamaratiyaya! To-manun niyo so manga diyandi (a maka-o ontol). Piyakai rukano so Binatang a manga Ayam, inonta so Pukhabatiya rukano: Liyo ko piyakai niyo ko Kapanganop ko kapagikram iyo: Na Mata-an! A so Allah na Ipukhokom Iyan so kabaya Iyan.

سُورَةُ الْمَائِدَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ
أَحَلَّتْ لَكُمْ هَيْمَةَ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا بَتَلَى
عَلَيْكُمْ غَيْرَ مَحَلَّى الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ إِنْ
اللَّهُ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ﴿١﴾

2. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Pundarowaka-i so manga Tанда o Allah, go so Olanolan a Paga-adatan, go so manga Pamumugayan, go so manga to-os, go so Puhaphamanong ko Walai a Paga-adatan, a Pumbabanog siran sa Riskhi a pho-on ko Kadnan niran go Kasosawat. Na amai ka makaipos kano (ko Kapagikram) na Panganop kano (o kabaya iyo), na o ba rukano makagawi so rarangit ko pagtao sa kiyalangi ran rukano ko Masjid Al-Haram ko kapakamba-al iyo sa rido. Na thatabanga kano ko mapiya, go so Kapananggila, go di kano Puthatabanga ko dosa go so Kapuriridowai: Go kalukun niyo so Allah: Ka Mata-an! A so Allah na mailot i kandadanug.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لَا تَحْلُوْا شَعْبِرَ
 اَللّٰهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا
 الْقَلَائِدَ وَلَا ءَامِيْنَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَبْتَغُوْنَ
 فَضْلًا مِّنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَّإِذَا حَلَلْتُمْ
 فَاصْطَادُوْا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ
 اَنْ صَدَدُوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
 اَنْ تَعْتَدُوْا وَتَعَاوَنُوْا عَلٰى الْبُرِّ وَالنَّفْوٰى
 وَلَا تَعَاوَنُوْا عَلٰى الْاِثْمِ وَالْعُدْوٰنِ وَاَتَقُوا
 اَللّٰهَ اِنَّ اَللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

3. Hiyaram rukano so (kakana ko) Miyatai (a da Masombali), go so rogo (a tomiyoga), go so Sapo o Baboi, go so ini Panambai ko salakao ko Allah; go so Miyapukul, go so Bintol, go so Miyaolog, go so Sinidong; go so Piyagudasan o Binatang a Mawarao, inonta so Miyasombali iyo (a riya-otan sa Niyawa), go so Siyombali makapantag ko manga Barahala, go so Kipurimarun niyo ko manga Azlam: Giyoto man na kapanongklid. Sa Alongan na-i na kiyada-an sa panginam so da Pamaratiyaya (ko kabinasa-a) ko Agama niyo: Na di niyo siran khalukun, na Sakun i kalukun niyo. Sa Alongan nai-na Tiyarotop Akun ru-

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ اَلْمَيْتَةُ وَاَلْدَمُّ وَاَلْحَمُّ
 اَلْخِنْزِيْرُ وَمَا اَهْلٌ لِّغَيْرِ اَللّٰهِ بِهِ وَاَلْمُنْخَنِقَةُ
 وَاَلْمَوْقُوْدَةُ وَاَلْمُرْدِيْةُ وَاَلنَّطِيْحَةُ وَمَا
 اَكَلَ السَّبْعُ اِلَّا مَا ذَكَيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلٰى
 النُّصْبِ وَاَنْ تَسْتَنْقِسُوْا بِاَلْاَزْلِمْ
 ذٰلِكُمْ فَسَقَ الْيَوْمَ بَيْسَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا
 مِنْ دِيْنِكُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ وَاَحْشَوْنَ
 الْيَوْمَ اَكْمَلْتُ لَكُمْ دِيْنَكُمْ وَاَتَمَمْتُ
 عَلَيْكُمْ نِعْمَتِيْ وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْاِسْلَمَ
 دِيْنًا فَمَنْ اَضْطَرَّ فِيْ مَخْصَصَةٍ غَيْرِ

kano so okit iyo ko Kapaginutao, go Siyamporna Akun rukano so Limo Akun; go pinili Akun rukano so Islam a Agama (a okit ko Kapaginutao). Na sa tao a kasungutan ko Ongos, a kuna a ba mithibaba ndosa, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

4. Ipagisha iran Rka o antona-a i piyakai kiran. Tharowangka: A piyakai rukano so manga pipiya: Go so Minipangundao niyo ko Puphamakapali a bababusun niyo a Pukhipangundao niyo kiran so ini Pangundao rukano o Allah: Na kangkano ko miyadakup iran rukano, go aloya niyo ron so ngaran o Allah: Go kalukun niyo so Allah; Mata-an! A so Allah na maga-an i Kapagitong.

5. Sa Alongan na-i na piyakai rukano so manga pipiya. Na so siyombali o siran a bigan ko Kitab na Halal rukano, go so siyombali iyo na Halal kiran; go (Piyakai rukano) so manga Bilangatao ko Miya maratiyaya a manga bai, go so manga bilangatao ko manga bai ko siran a bigan ko Kitab, ko miyona an niyo,- igira minibugai niyokiran so manga Mahar iran, sa titho kano a miya mangaroma a kuna a ba kano Pushisina sa Mapayag, go kuna a ba kano phamangowa sa manga bolayoka ko Kashina a masolun. Na sa dun sa Khapir ko oriyon o Paratiyaya, na Sabunar a

مَتَجَانِفٍ لِأَنَّهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٢﴾

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمْ
الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُم مِّنَ الْجَوَارِحِ
مَكَلَّيْنِ تَعَامُونَ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا
مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ
عَلَيْهِ وَانْقُوا لِلَّهِ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ ﴿٤﴾

الْيَوْمِ أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ حَلَّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حَلٌّ
لَّهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ
مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ إِذَا
ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرِ
مُسْفِحِينَ وَلَا مِتَّجِدِي أَخْدَانٍ
وَمَن يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ
عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ ﴿٥﴾

miyailang so galubuk iyan, go sukaniyan si-i sa Akhirat na pud ko Miyangalologi (a manga tao ko Naraka).

6. Hai so Miyamaratiyaya! Igrira ithindug iyo so Sambayang, na onabi niyo so manga Paras iyo, go so manga lima niyo taman ko manga siko; go sapowa niyo so manga Olo niyo; go (onabi niyo) so manga ai niyo taman ko dow a boko a ai. Na amai ka madidiyonob kano, na Phaigo kano. Na o Pukhakasakit kano, o di na kapantagan kano sa lakawan, o di na miyakaoma so isa rukano a pho-on ko diyamban, o di na minipurorada iyo so manga Babai, go da-a khato-on niyo a ig, na thayamom kano sa botha a Soti, na sapowa niyo ron so manga Paras iyo, go so manga Lima niyo. Kuna a ba kabaya o Allah i ba kano Niyan sunggai sa marugun, na ogaid na aya kabaya Iyan na-an kano Niyan Masoti, go a Niyan Matarotop so Limo iyan rukano, ka-an kano Makapanalamat.

7. Na Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, go so diyandi Iyan, a so ini diyandi Iyan rukano, gowani ko Tharo-on niyo: A Piyamakinig Ami go Inonotan nami: Na kalukun niyo so Allah; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub (a manga pamikiran).

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ
إِلَى الصَّلَاةِ فَغَسِّلُوا وُجُوهَكُمْ
وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا
بُرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى
الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا
وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ
أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَايِبِ أَوْ لَمَسْتُمُ
النِّسَاءَ فَلَمْ يَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا
صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا
بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ
مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ
مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ
وَلِيُنِزِلَ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾

وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ
سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَتَقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾

8. Hai so Miyamaratiyaya! Mba-loi kano a Khipamamayandung ko (manga kabunar o) Allah, a manga saksi kano ko Kapaginontolan, na o ba rukano makagawi so rarangit ko pagtao ko di niyo Kapakapaginontolan. Paginontolan kano: Ka giyoto i lubi a marani ko Kapan-gongonotan: Na kalukun niyo so Allah. Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

9. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a adun a bagiyan niran a Ma-ap go Balas a lubi a Mala.

10. Na so da Pamaratiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

11. Hai so Miyamaratiyaya! Ta-dumi niyo so Limo rukano o Allah gowani ko mapamikir o pagtao a Pagolangun niran rukano so manga barokan niran, na inurun Niyan rukano so manga barokan niran: Go kalukun niyo so Allah. Na so bo so Allah i Sarigi o Miyamara-tiyaya.

12. Na Sabunsabunar a inumba-alan o Allah so diyandi ko manga Moriyatao o Israil, go Piyakatindugan Nami siran sa sapolo a go dow

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوْمِينَ
لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا
يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلٰٓى
اَلَّا تَعْدِلُوْا اَعْدِلُوْا هُوَ اَقْرَبُ
لِلتَّقْوٰى وَاَتَقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيْرٌ
بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿٨﴾

وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَّاَجْرٌ
عَظِيْمٌ ﴿٩﴾

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَكَذَّبُوْا بِآيٰتِنَا
اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَحِيْمِ ﴿١٠﴾

يَأْتِيهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوا اذْ كُرُوْا
نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ هُمْ قَوْمٌ
اَن يَّبْسُطُوْا اَيْدِيْكُمْ اَيْدِيْهِمْ فَكَفَّ
اَيْدِيْهِمْ عَنْكُمْ وَاَتَقُوا اللّٰهَ وَعَلٰى
اللّٰهِ فَاَيْتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ ﴿١١﴾

﴿١٢﴾ وَلَقَدْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيْثَقَ بَنِي
اِسْرٰٓءِيْلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ

Nakoda. Na Pitharo o Allah: A Mata-an! A Sakun na babid iyo: Na Ibut ka o Pamayandugun niyo so Sambayang, go tona-in niyo so Zakat, go Paratiyaya-an niyo so manga Sogo Akun, go babidun niyo Siran, go Pagotangan niyo so Allah sa otang a mapiya, na Mata-an a lalasan Ko rukano dun so manga dosa niyo, go Mata-an a pakasoludun Ko sukano dun ko manga Sor-ga a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig; na sa dun sa Mongkir rukano, ko oriyan noto, na Sabunar a miyapokas ko ontol a lalan.

13. Na sabap ko kiyabarungkasa iran ko diyandi kiran, na Pimorka-an Nami siran, go biyaloi Ami so manga poso iran a manga tutugas: Puphamagalinun niran so manga Katharo ko manga darpa iyan, go Piyakalipatan niran so Ontong a pud ko ini Sogo kiran; na di khada a Kapukhatokawingka ko Kandon-siyan a puphako-on kiran-inonta so maito kiran-na Puma-apingka siran, go Dapayangka: Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphipiypiya.

14. Na sabap sa siran na Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na manga Christian, na inumba-alan Nami so diyandi kiran, na piyakalipatan niran so Ontong a pud ko ini Sogo kiran: Na Inadun Nami kiran so rido go so rarangit sa taman ko

عَشْرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي
مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ
وَأَتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَءَامَنْتُمْ بِرُسُلِي
وَعَزَّزْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا
حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ
كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٣﴾

فِيمَا نَقَضْتُمْ مِيثَاقَهُمْ لَعْنَتُهُمْ
وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً
يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ
وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا
نَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا
مِنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِيُّ
أَحَدْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا
ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

Alongan a Qiyamah. Na Phanotho-
lun kiran ndun o Allah so siyowa
iran.

15. Hai Tiyoronan ko Kitab! Sa-
bunar a miyakaoma rukano so Sogo
Ami, a Puphagosai rukano ko ma-
dakul ko piyaguma iyo ko Kitab, go
adun a pulupasun niyan a madakul:
Sabunar a adun a Miyakaoma ru-
kano a pho-on ko Allah a Sindao a
go Kitab a Miyakaosai (a giya Qur-
an nya),-

16. Puthoro-on o Allah sa sabap
ro-o so tao a komidug ko Kasoso-
wat Iyan, ko manga okit ko Kali-
lintad, go Puphakatogalinun Niyan
siran pho-on ko manga lilibotung,
si-i ko Maliwanag,- sabap sa idin
Niyan, go Puthoro-on Niyan siran
ko okit a Ontol.

17. Sabunsabunar a Miyakapir
so siran a Pitharo iran: A Mata-
an! A so Allah na so dun so Al-
Massih a Wata o Maryam. Tharo-
wangka: Na ba-adun a tao a adun a
Mapukhapa-ar iyan ko Allah a mai-
to bo, amai ka kabaya Iyan a bina-
sa-an Niyan so Al-Masih a Wata o
Maryam, go so Ina Iyan, go so tao
ko Lopa sa kalangolangowan ni-
yan? Na ruk o Allah so Kapa-ar
ko manga Langit a go so Lopa, go
so nganin a pagulutan a dowo oto.
Puphangadun sa sadun sa kabaya
Iyan. Na so Allah na so langowan
taman na Gaos Iyan.

وَسَوْفَ يَنْبِئُهُمُ اللَّهُ بِمَا
كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾

يَأْتَاهُمْ الْكِتَابُ قَدْ
جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ
كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ
مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ
كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ
اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ
رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ
وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ
يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ
أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ
وَأُمَّهُ، وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

18. Na Pitharo o manga Yahodi go so manga Christian: A sukami na manga Wata o Allah, go Pukhaka-babaya-an Niyan. Tharowangka: Ino kano Niyan shiksa-a sabap ko manga Dosa niyo? Kuna, ka sukano na Manosiya,- a pud ko Inadun Niyan: Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan: Ka ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so pagulutan a dowan: Go Sukaniyan ikhandodan.

19. Hai Tiyoronan ko Kitab! Sabunar a Miyakaoma rukano so Sogo Ami, a Puphagosai rukano (ko bitikan o Agama) ko kiyarintas o manga Sogo, ka oba niyo Matharo: I da-a Miyakaoma rukami a Puphamanothol sa Mapiya, go Puphamakaiktiyar: Na Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Puphamanothol sa Mapiya go Puphamakaiktiyar. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

20. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: Hai pagtao Akun! Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, gowani ko porotan kano Niyan sa manga Nabi, go biyaloi kano Niyan a manga Dato, go ini bugai Niyan rukano so da-a bigan Niyan non a isa bo ko manga Kadun.

21. Hai pagtao Akun! Solud kano (sa Baital Moqaddas a) lopa

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبُّواهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ يَعْزُبُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ فَذَجَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَىٰ فَتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِن بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ أذكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَآتَاكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾

يَقَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي

a Soti a so tiyangkud o Allah a ruk iyo, go di kano pumbashowi ko manga talikhodan niyo, ka makaka-soi kano a Miyangalologi.

22. Pitharo iran: Hai Musa! Mata-an! A adun a matatago-on a pagtao a Puphamamundug: Go Mata-an! A sukami na di kami ron ndun sholud taman sa di siran non mawa: Na o awa siran non, na Mata-an! A sukami na phamanolud kami ron.

23. Pitharo o dowa Mama a pud ko siran a ma-alukun (ko Allah) a ini Kalimo siran o Allah: Soludi niyo siran ko Pinto: Ka o solud kano ron, na Mata-an! A sukano i Phamakada-ag; go so bo so Allah i sarigi niyo o sukano na Mapapar-atiyaya kano.

24. Pitharo iran: Hai Musa! Mata-an! A sukami na di kami ron ndun sholud, sa dayon sa kakakaduni ran non, na lalakao Ka, Suka a go so Kadnan Ka, na Pakimbonowai Kano (kiran), ka Mata-an! A sukami na si-i kami dun kakadun.

25. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na da-a Mipapa-ar Akun a rowar ko ginawa Ko a go so Pagari Ko: Na Pakashung-gaya-a Kamingka a go so pagtao a manga songklid!

كُتِبَ اللَّهُ لَكُمْ وَأَنْتُمْ عَلَىٰ آذَانِكُمْ
فَنَقِلُوا خَسِرِينَ ﴿٦١﴾

قَالُوا يَمْوَسِيٰ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا
لَن نَّدْخُلُهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِن
يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٦٢﴾

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخْفَوْنَ
أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ
الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ
غَالِبُونَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَتْوُكُمْ وَإِن كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٦٣﴾

قَالُوا يَمْوَسِيٰ إِنَّا لَن نَّدْخُلُهَا أَبَدًا مَا
دَامُوا فِيهَا فَادْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ
فَقَتِلَا إِنَّا هُنَا قَاعِدُونَ ﴿٦٤﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي
وَإِخِي فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ
الْفَاسِقِينَ ﴿٦٥﴾

26. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A ini sapar kiran sa pat polo ragon: Na Pukhata-ata-ap siran ko Lopa: Na Dingka Pumboko-on so pagtao a manga songklid.

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً
يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى
الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٣٦﴾

27. Na Pangadi-ingka kiran so Totholan ko dowa Wata o Adam si-i ko bunar; gowani a Khorban siran sa Korban: Na tiyarima so pho-on ko isa sa dowa oto, na da tarima-a so pho-on ko pud iyan. Na Pitharo (o Qabil): A Mbono-on ko Suka dun. Pitharo (o Habil): A aya bo a Tharima-an o Allah na so pho-on ko Miyamangongonotan (ko Allah);

﴿٣٧﴾ وَأَتَلَّ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ
إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا
وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ
قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٧﴾

28. Ibut o Olangangka rakun a barokan ka, ka Mbono-on na kongka, o ba ko ruka Olanga a barokan nakun sa ba ko suka bonowa: Ka Mata-an! A sakun na ikhaluk akun so Allah, a Kadnan o manga Kadun.

لَئِن بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِنُقْتَلَنِي مَا أَنَا
بِأَسِطِي يَدِي إِلَيْكَ لَأَقْتُلَنَّكَ إِنِّي
أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٨﴾

29. Mata-an! A sakun na tomon ko a mikholokog ka so Dosa ko, go so Dosangka, na mabaloi ka a pud ko manga tao ko Naraka, ka giyoto i balas ko da Pamaginontolan.

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ
مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاءُ
الظَّالِمِينَ ﴿٣٩﴾

30. Na ini Pangoyaton o napso niyan a Kiyabonowa niyan ko Pagari niyan: Na Biyono iyan, na miyabaloi a pud ko Miyangalologi.

فَطَوَعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ
فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٤٠﴾

31. Na Somiyogo so Allah sa Kakowak, a mangokai ko Lopa, ka phaki-ilai niyan non o andamanaya i katamboni niyan ko Bangkai i Pagari niyan. Pitharo i Qabil: Hai dowan dowan Nako! Ino ko da magaga a mabaloi ako a lagid angkai a Kakowak, a katambonan ko so Bangkai o Pagari ko? Na mibaloi a pud ko Miyamakashundit.

32. Sabap a makapantag ro-o: Na tiyangkud Ami ko manga Moriyatao o Israil a Mata-an! A sa dun sa Mono ko tao a da Pamono sa tao, o di na da Paminasa ko Lopa, na lagid o ba niyan Biyono so manga Manosiya langon: Na sa dun sa kasabapan sa Kaoyag o tao, na lagid o ba-on mini-sabap a Kiyayoyag o manga Manosiya langon. Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o manga Sogo Ami so manga rarayag a karina, oriyani niyan na Mata-an! A madakul kiran ko oriyani noto a tithe a Mimamalawani ko Lopa.

33. Aya dun a imbadal ko siran a romido ko Allah a go so Sogo Iyan, go manamar nggalubuk ko Lopa sa Kapaminasa: Na so Kapamonowa kiran, o di na so Kasola-a kiran, o di na so kapamotoli ko manga barokan niran go so manga ai ran sa di makapagonod, o di na so kitaogun kiran ko Lopa: Goyoto man i bagiyani niran a Kahina-an sa Doniya, go adun a bagiyani niran sa Akhirat a siksa a Mala;

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ
لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُورِي سَوْءَ أَخِيهِ
قَالَ يَتُولِيَ لِي أَعْجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ
هَذَا الْغُرَابِ فَأُورِي سَوْءَ أَخِي
فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ ﴿٣١﴾

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي
إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَن قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ
نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ
فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا
وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا
النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا
مِّنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ
لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا
أَنْ يُقْتَلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُنْقَطَعُ
أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خَلْفٍ
أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ
لَهُمْ حَزَنٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي
الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾

34. Inonta so siran a Mithaobat ko da niyo kiran pun kagaga-a (domakup): Na tangkuda niyo, a Mata-an! A so Allah na Manapi, a Malalimo-on.

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدُرُوا
عَلَيْهِمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٣٤﴾

35. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go Puloba-an niyo so Mipakarani niyo Ron, go Panagontaman kano ko lalan Niy-an: Ka-an kano Makasulang sa Maliwanag.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا
فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾

36. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya,- na apiya pun. Mata-an! A pakimbagiyan kiran so nganin a shisi-i ko Lopa langon, go dorogun a lagid iyan, ka-an niran noto miya-on (sa ginawa iran) pho-on ko siksa ko Alongan a Qiyamah, na di kiran Mata-rima. Go adun a bagiy-an niran a siksa a Malipudus.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَآتَتْ لَهُمْ مَافِي
الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ
لَيَقْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ
مَأْتِقِيلٌ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾

37. Kabaya iran a kapaka-awa iran ko Naraka, na di siran non ndun mamaka-awa: Go adun a bagiy-an niran a siksa a Tatap.

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا
هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ
مُقِيمٌ ﴿٣٧﴾

38. Na so tukhao a Mama, go so tukhao a Babai, na Potoli niyo so manga barokan niran: Ka balas ko Pinggolaola iran, a danug a Thoma a pho-on ko Allah, ka so Allah na Mabagur, a Maongangun.

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا
أَيْدِيَهُمَا جِزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا
مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾

39. Na sa tao a Thaobat ko oriyani o kiyapakasalimbot iyan, go phiyapiya, na Mata-an! A so Allah na Phakataobatun Niy-an; ka Mata-

فَن تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ
فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ

an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

40. Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah i Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa? Shiksan Niyan so tao a kabaya Iyan, go Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan: Ka so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

41. Hai Rasul! O ba Ka Mapakamboko o siran a Puphagoradorad ko Kakhapir: A siran na Pitharo iran: A Miyaratiyaya kami sa si-bo ko manga ngari iran na di Mapapariyaya so manga poso iran; go pud ko siran a manga Yahodi,- a Puphamakinug siran sa pantag a Kapamamokhag,- a ipuphamakinug iran so pagtao a salakao a da siran Ruka makasong. Na Puphamagalinun niran so manga Katharo ko manga darpa iyan (ko oriyaniyan): Gi-iran Tharo-on: A o mitalingoma rukano wa-i, na kupiti niyo sukaniyan, na o di rukano wa-i mitalingoma, na pagiktiyari niyo! Na sa dun sa kabaya o Allah a kadadag iyan, na da dun a Makhapa-ar Ka-on ko Allah a maito bo. Siran man so di kabaya o Allah o ba Niyan masoti so manga poso iran. Adun a bagiyan niran sa Doniya a Kahina-an, go adun a bagiyan niran sa Akhirat a siksa a Mala.

42. Puphamakinug siran sa pantag a Kapamamokhag, manga bo-

عَفُورٍ رَّحِيمٍ ﴿٣١﴾

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مَلَائِكٌ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ
يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾

يَأْتِيهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزَنُكَ
الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ
الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ
تُؤْمِن قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا
سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ
سَمَّعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ
يَأْتُوكَ بِحَرْفٍ مِنَ الْكَلِمِ مِنْ بَعْدِ
مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِينَا
هَذَا فَآخِذُوهُ وَإِنْ لَمْ تَنْزِلْهُ فَآخِذُوا
وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ
لَهُ مِنْ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ الَّذِينَ
لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَطَهِّرْ قُلُوبَهُمْ لَمْ
فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ لَهُمْ فِي الآخِرَةِ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَلُونَ

sao sa Haram. Na o makaoma siran Ruka, na Kokomangka siran, o di na Talikhodingka siran. Na o Tali-khodingka siran, na da dun a Mibinasa iran Ruka a maito bo. Na o Khokomangka (siran) na Kokomun Ka kiran so Ontol. Na Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga o Ontol.

43. Na andamanaya i Kaphakikokom iran Ruka a shisi-i kiran so Taurat a matatago-on so Kokoman o Allah? Oriyan niyan na thalikhod siran bo ko oriyan noto; ka di siran Mapaparatiyaya.

44. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami so Taurat a katatagowan sa Torowan go Sindao: A Ipuhan-gokom Sukaniyan o manga Nabi, a so Mimbabayorantang (ko Allah), ko siran a manga Yahodi go (Ipuhan-gokom o) manga Barasimba go so manga Olama (kiran): Sabap ko Piyakisiyap kiran a Kitab o Allah, go miyabaloi siran non a manga Saksi: Na di niyo khalukun so manga Manosiya, ka Sakun i kalukun niyo, go di niyo phamasa-an so manga Ayat Akun sa arga a maito. Na sa dun sa di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga Kafir.

45. Na ini Paliyogat Ami kiran si-i ko Taurat: A Mata-an! A so Niya-wa na (Kitasan sa) Niyawa, go so Mata na Mata, go so Ngirong na

لِلسُّحْتِ فَإِنْ جَاءُوكَ فَأَحْكُمْ بَيْنَهُمْ
أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ
فَكَانَ يَصْرُوكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ
فَأَحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٣﴾

وَكَيْفَ يُحْكِمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا
حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ تَوَلَّوْا مِنْ بَعْدِ
ذَلِكَ وَمَا أَوْلَيْكَ
بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ
يُحْكَمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا
لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ
بِمَا اسْتَحْفَضُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ
وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا
تَخْشَوُا النَّكَاسَ وَأَخْشَوْنَ وَلَا
تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ
يُحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْكَافِرُونَ ﴿٤٤﴾

وَكُنَّا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنْ النَّفْسَ
بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ

Ngirong, go so Tangila na Tangila, go so Ngipun na Ngipun, go so manga Pali na makapukhikitasa. Na sa tao a rundanun niyan (so Kitas) na giyoto na khilalas iyan ko Dosa; na sa tao a di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga salimbot.

46. Na Piyakatondog Ami ko manga rarad iran so Isa a Wata o Maryam, a Miyakatanto ko miyaona a Niyan a Taurat: Go ini bugai Ami Ron so Injil: A katatagowan sa Torowan go Sindao, go Miyakatanto ko Miyaona an Niyan a Taurat: Go Torowan go Undao a ruk o Miyamananggila.

47. Na Kokomun o Tiyoronan ko Injil so Initoron o Allah a madadalumon. Na sa dun sa di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga songklid.

48. Na Initoron Nami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab ka-an Mapayag so Bunar, a Miyakatanto ko Miya-ona an Niyan a Kitab, go miyakashaksi-on: Na Kokomun Ka kiran so Initoron o Allah, go Dingka Phangonoti so manga kabaya iran, a makaliliyo ko Miyakatalingoma Ruka a Bunar. Oman i isa rukano na singgayan Nami sa Bitikan go okit. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabaloi kano

وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ
وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصًا
فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ
لَّهُ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٥﴾

وَقَفِينَا عَلَىٰ أُنُورِهِمْ بَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ
مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ
وَمَا تَيْنَهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ
وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ
وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾

وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ
وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٧﴾

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ
وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا
أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ هُمْ عَمَّا
جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ
شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِن

Niyan ko okit a isa, na ogaid na (Piyakambidabida kano Niyan ka) angkano Niyan katupungi ko ini bugai Niyan rukano: Na Pagoradoradi niyo so manga pipiya. Na si-i bo ko Allah so khandodan niyo langon; na Phanotholun Niyan rukano so da niyo Pagayonayoni;

49. Na Kokomun Ka kiran so Initoron o Allah, go Dingka Phangonoti so manga kabaya iran, go Iktiyaringka siran o ba Ka iran Mapokas ko saba-ad ko Initoron Ruka o Allah. Na o talikhod siran, na Tangkudangka a aya dun a kabaya o Allah na ishogat Iyan kiran so saba-ad ko manga Dosa iran. Na Mata-an! A madakul ko manga Manosiya a titho a manga Songklid.

50. Ba so Kokoman ko masa a kada-a mulung i phuloloba-an niran? Go ba-adun a lawan o Allah sa kapiya i Kokoman ko pagtao a khitotomangkud?

51. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so manga Yahodi a go so manga Christian a manga Panarigan: So saba-ad kiran i manga Panarigan o saba-ad. Na sa dun sa pud rukano a somarig kiran na Mata-an! A sukaniyan na pud kiran. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaginontolan.

لِيَبْلُوكُمْ فِي مَاءِ آتَانِكُمْ فَاسْتَيْقُوا
الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعَكُمْ
جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ
تَخْلِفُونَ ﴿٤٨﴾

وَأَن آحْكُم بَيْنَهُمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ
أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ
عَنْ بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِن تَوَلَّوْا
فَاعْلَمْ أَنهَائِي يُدُلُّ اللَّهُ أَن يَصِيبَهُمْ بَعْضُ
ذُنُوبِهِمْ وَإِن كَثُرُوا مِنَ النَّاسِ
لَفَسِقُونَ ﴿٤٩﴾

أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ
مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَانْتَحِدُوا آلِيهِودَ
وَالنَّصْرَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
وَمَن يَتَّوَلَّهُمْ يَتَّوَلَّهُمْ إِن لَّوَدَّ اللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾

52. Na Mailangka so siran a katatagowan so manga poso iran sa gudamun-a puphamagapas siran kiran, a gi-i ran Tharo-on: A ipukhaluk ami o ba kami masogat o Khisalimbago a Marugun. Na Matatangud a so Allah na imbugai Niyan so Kapakada-ag, o di na Sogowan a pho-on ko Hadapan Niyan. Na mabaloi siran makapan-tag ko piyaguma iran ko manga ginawa iran a Mamakashundit.

53. Na Tharo-on o siran a Miyamaratiyaya: A ba siran naya so Inishapa iran ko Allah, so Pithamanan o manga Sapa iran sa Mata-an! A siran na pud iyo dun? Miya-ilang so manga galubuk iran, na miyabaloi siran a manga Logi.

54. Hai so Miyamaratiyaya! Sa dun sa mawa rukano ko Agama niyan, na shambiyang ndun o Allah sa pagtao a Pukhababaya-an Niyan siran go Pukhababaya-an niran Sukaniyan,- a Mangangalimbaba-an ko Miyamaratiyaya, a thutugas ko da-Pamaratiyaya, a Mananagontaman ko lalan o Allah, go da-a ikhaluk iran a Panginsoya o Puphanginsoya. Giyoto man so Gagao o Allah, A mibugai Niyan ko tao a kabaya Iyan. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

55. Aya bo a Panarigan niyo na so Allah, go so Sogo Iyan, go so

فَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسْرِعُونَ
 فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ
 فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ
 عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسْرَوْا
 فِي أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ ﴿٥٢﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا
 بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ
 أَعْمَالُهُمْ فَاصْبِرُوا خَيْرَ لَّكُمْ ﴿٥٣﴾

يَتَّبِعُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَن يَرْتَدَّ مِنكُمْ عَن دِينِهِ
 فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ
 عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ
 يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ
 لَوْمَةً لَّا يَمُرُّ بِذَلِكَ فَضَّلَ اللَّهُ يَوْمَهُ مَن
 يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا الَّذِينَ

siran a Miyamaratiyaya,-a so Ipu-phamayandug iran so Sambayang go Puthona-in niran so Zakat, a siran na Puphuroroko.

56. Na sa dun sa Manarig ko Allah, go so Sogo Iyan, go so siran a Miyamaratiyaya,-na Mata-an! A so Tampil ko Allah na siran i Phamakada-ag.

57. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so siran a kinowa iran so Agama niyo a kasandagan go gitagita a pud ko siran a bigan ko Kitab ko Miya-ona an niyo, go so da Pamaratiyaya, a manga Panarigan; go kalukun niyo so Allah, o sukano na Khipaparatiyaya.

58. Na igira-a ini Pananawag iyo so Sambayang, na balowin niran a kasandagan go kakayad; giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a da-a manga Sabot iyan.

59. Tharowangka: Hai Tiyoronan ko Kitab! Ba adun a isisilid iyo rukami a rowar sa Kapaparatiyaya Ami ko Allah, a go so Initoron Rukami, go so Initoron gowani, Na Mata-an! A kadakulan rukano na manga Songklid?

60. Tharowangka: Ba Ko sukano Phanotholi sa marata a di giyoto a balas, si-i ko Hadapan o Allah? So tao a Pimorka-an sukaniyan o Allah, go Kiyararangitan Niyan, go

يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ

وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٥﴾

وَمَنْ يَتَوَلَّى اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ

حِزْبَ اللَّهِ هُمْ الْغَالِبُونَ ﴿٥٦﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا نَتَّخِذُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا

دِينَكُمْ هُزُؤًا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا

الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَالْكَثَارَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا

اللَّهَ إِنَّ كُفْرَكُمْ مُمِينِينَ ﴿٥٧﴾

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُؤًا وَلَعِبًا

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾

قُلْ يَا هَلْ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ

ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلُ

وَأَنْ أَكْثَرُكُمْ فَسِيفُونَ ﴿٥٩﴾

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرِّ مِّنَ ذَلِكَ مُتَوَبِّعًا عِنْدَ

اللَّهِ مِنْ لَعْنَةِ اللَّهِ وَعُضْبٍ عَلَيْهِ وَجَعَلَ

مِنْهُمْ الْفَرْدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتِ

biyaloi Niyam siran a manga Amo, go manga Baboi, go Miyangongonotan ko Tagot,- siran man i tanto a marata ibutad, go miya-awatawat ko Ontol a lalan!

61. Na igira-a miyakaoma siran Rukano, na Tharo-on niran: A Miyaratiyaya kami: A Sabunar a somiyolud siran a di Mapaparatiyaya, go Sabunar a siran na lomi-niyo siran na maoto dun. Na so Allah i lubi a Mata-o ko Pagu-uma-an niran.

62. Go Pukhailangka a madakul kiran, a Puphamagarabaya ko Dosa, go so Kapumalawani, go so Kapukhana iran ko Haram. Na miyakaratarata dun so gi-i ran Nggolaola-an.

63. Ino kiran ndi shaparun o manga Barasimba go so manga Olama (kiran) so gi-i ran Katharowa ko Dosa, go so Kapukhana iran ko Haram? Miyakaratarata dun so Pushowa-an niran.

64. Na Pitharo o manga Yahodi: A so Lima o Allah na Mapapatong. Na miyapatong so manga lima iran go Pimorka-an siran sabap ko Katharo iran. Kuna, ka so Mbala a Lima o Allah na Makapangongodaya: Pumbugai sa sadun sa kabaya Iyan. Na Mata-an a ba dun Puphakaoman ko madakul a pud kiran so Initoron Ruka a pho-on

أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾

وَإِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿٦١﴾

وَرَأَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَسْعُرُونَ فِي آثِمِهِمُ وَالْعُدْوَانَ وَأَكَلِهِمُ السَّحْتِ لَيْتَسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾

لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّيُّونَ وَالْأَخْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْآثِمَ وَأَكَلِهِمُ السَّحْتِ لَيْتَسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلِيزِيدَ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طَغْيَنًا وَكُفْرًا وَالْقِتْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ

ko Kadnan Ka sa Kapangakowala go kaongkir. Na inolog Ami kiran so rido go so Rarangit taman ko Alongan a Qiyamah. Na oman siran miyag sa Apoi ko Kapakipurido-wai, na Padungun sukaniyan o Allah; go mananamar siran nggalubuk ko Lopa sa Kapaminasa. Na so Allah na di Niyan Khabaya-an so Puphamaminasa.

65. Na opama ka Mata-an! A so Tiyoronan ko Kitab na Miyaratiyaya siran go Miyananggila siran, na lalasan Nami kiran ndun so manga Dosa iran go Pakasoludun Nami siran ndun ko manga Sorga a Pakadarandang.

66. Na opama ka Mata-an! A siran na ini pamayandug iran so Taurat, go so Injil, go so (Qur-an a) Initoron kiran a pho-on ko Kadnan niran, na Mata-an! A Makapangondaya siran Koman ko pho-on ko kaporowan niran, go so pho-on ko kababa-an o manga Ai ran. Adun a pud kiran a pagtao a Mo-ontol: Na madakul kiran a Mikharata-rata a gi-i ran Nggolaola-an.

67. Hai Rasul! Sampa-in Ka so Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka. Na Odingka Nggolaola-a, na Dangka misampai so Sogowan Niyan. Na so Allah na Lilindingun Ka Niyan ko manga Manosiya. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamara-tiyaya.

وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا
وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿١٥﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا
أُنزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ
فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ
مُّقَنِّصَةٌ وَقَلِيلٌ مِنْهُمْ سَاءَ مَا
يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

﴿١٤﴾ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ
مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ
رِسَالَاتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ
مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٧﴾

68. Tharowangka: Hai Tiyoronan ko Kitab! Da-a kaputhindugan niyo a maito bo (ko Agama o Allah) taman sa di niyo Ipamayandug so Taurat, go so Injil, go so (Qur-an a) Initoron rukano a pho-on ko Kadnan niyo. Na mata-an a ba dun puphakaoman ko madakul a pud kiran so Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka, sa Kapangakowala go Kaongkir. Na Dingka Pumboko-on so pagtao a da Pamaratiyaya.

69. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go so manga Yahodi, go so manga Sabi-on, go so manga Christian,- na sa dun sa Maratiyaya-on ko Allah, go so Alongan a Maori, go nggalubuk sa mapiya,- na da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko alongan a-Maori).

70. Sabunsabunar a inumba-alan Nami so diyandi ko manga Moriyatao o Israil go Siyogo-an Nami siran sa manga Sogo. Na oman ndun na Mitalingoma kiran o Sogo so di Khabaya-an o manga ginawa iran, na adun a isa ka Sagorompong (ko manga Rasul) a Piyakambo-khag iran, go adun a isa ka Sagorompong a Puphamono-on niran.

71. Na aya tarima iran na da-a Phakambowat a tiyoba; na mimbota bungul siran; oriyani niyan na Piyakataobat siran o Allah; oriyani niyan na mimbota bungul siran so

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ حَتَّىٰ تُقِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيُزِيدَنَّا كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّالِحِينَ وَالنَّصْرَىٰ مِنْ ءَامِنٍ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلْ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٩﴾

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَارْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رَسُولًا كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

وَحَسِبُوا أَنَّ أَتَّكُونَ فِتْنَةً فَعَمُوا وَصَحُّوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَحُّوا كَثِيرًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ

madakul kiran. Na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-i ran Nggo-laola-an.

72. Sabunsabunar a Miyakapir so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na so dun so Al-Massih a Wata o Maryam. Na Pitharo o Al-Massih: Hai manga Moriyatao o Israil! Shimba-a niyo so Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo. Mata-an naya! A sa dun sa Mumba-al sa Sakoto o Allah,-na Sabunar a Kiyaramon o Allah so Sorga, go darpa iyan so Naraka. Na da-a bagiyon o manga Darowaka a Phamakatabang.

73. Sabunsabunar a Miyakapir so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na ikatulo ko tulo (a manga Tohan): Na da-a Tohan inonta so Tohan a Isa Isa. Na o di ran gunuki so gi-i ran Tharo-on, na khasogat dun so siran a da kiran Pamaratiyaya a siksa a Malipudus.

74. Ino siran ndi Puthaobat ko Allah, go siran non Panguni sa Map? A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

75. So Al-Massih a Wata o Maryam na matag Sogo; a andang a miya-ipos ko miya-ona an Niyan so manga Sogo. Na so Ina Iyan na Mangingimbunar. Aya butad Iran na Pukhan Siran ko Pangunungkun. Ilayangka o andamanaya i Kapu-

بَصِيرٌ يَمَا يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ
يَبْنِي إِسْرَائِيلَ يَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي
وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ
حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ
وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٧٢﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهٌ
وَاحِدٌ وَإِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ
لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ
وَيَسْتَغْفِرُونَ لَهُ وَاللَّهُ عَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٧٤﴾

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ
قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ
صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ
الطَّعَامَ أَنْظِرْ كَيْفَ تُبَيِّنُ

phakarayaga Mi kiran ko manga Tanda; taros a Ilayangka o anda-manaya i Kaputhalikhod iran!

76. Tharowangka: Ino niyo Pushimba-a, a salakao ko Allah, so da-a Mipapa-ar iyan rukano a Kabinasa go Ompiya? Na so Allah,- na Sukanian so Puphakanug, a Mata-o.

77. Tharowangka: Hai Tiyoronan ko Kitab! Di niyo Phanongkirun ko Agama niyo so di Bunar, go di niyo Pagonoti so manga kabaya o pagtao a andang a Miyangadadadag gowani,- go Miyakadadag siran sa madakul, go Miyapokas siran ko Ontol a lalan.

78. Kiyamorka-an so da Pamaratiyaya ko manga Moriyatao o Israil, a Minggolalan ko Katharo o Dawood a go so Isa a Wata o Maryam: Giyoto man na sabap ko Kiyandarowaka iran go so Kiyapumalawani ran.

79. Aya butad iran na da iran Thatapaosa-i so marata a Pinggolaola iran: Na Miyakaratarata dun so Pinggolaola iran.

80. Puphakailai Ka sa madakul a pud kiran a Puphanarig ko siran a da Pamaratiyaya. Na Mikharatarata dun so minibugai kiran o manga ginawa iran a ini Kararangit kiran o Allah, go si-i ko siksa na siran na Kakal siran non.

لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظَرْنَا
يُؤْفَكُونَ ﴿٧٥﴾

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٧٧﴾

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾

تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾

81. Opama ka Piyaratiyaya iran so Allah, go so Nabi, go so (Qur-an a) Initoron si-i rukaniyan, na di ran siran makowa a manga Panarigan, na ogaid na madakul kiran a manga Songklid.

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ
وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ
أَوْلِيَاءَ وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ
فَلَسِقُونَ ﴿٨١﴾

82. Khatundo o Ka dun a tanto a mailot ko manga Manosiya i Kapakipuridowai ko Miyamaratiyaya so manga Yahodi go so siran a Miyamanakoto; go Khatundo o Ka dun a lubi a marani kiran i Kapakingginawai ko siran a Miyamaratiyaya so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na manga Christian: Giyoto man na sabap sa Mata-an! A adun a pud kiran a manga Olama go manga Barasimba go Mata-an! A siran na di siran Phanakabor.

﴿٨٢﴾ لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا
وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم مَّوَدَّةً لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِيُّ
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَسِيصِينَ
وَرُهْبَانَا وَأَنَّهُمْ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾

83. Go igira-a Miyanug iran so Initoron ko Rasul, na Mailaingka so manga mata iran a Purarayasan a «Lo,» sabap ko Kiyakilala-a iran ko Bunar: Sa gi-i ran Tharo-on: Kadnan nami! Miyaratiyaya kami; na Soratun Kamingka a pud ko manga saksi;

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ
أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا
عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا
فَاكْتَبْنَاكَ مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨٣﴾

84. Go andamanaya idi ami Kaparatiyaya-a ko Allah go so Miyakaoma rukami a Bunar, a mai-inam ami a Kapakasoluda rukami o Kadnan nami (ko Sorga) a pud ko pagtao a manga Bilangatao?

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ
الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبَّنَا مَعَ
الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾

85. Na ini balas kiran o Allah sabap ko Katharo iran so manga

فَأْتَبَهُمْ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ

Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig, makakakal siran ro-o. Na giyoto man i balas ko Miphipiypiya.

86. Na so siran a da Pamaratiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami,- na siran man i manga tao ko Somoshokhayao a Kadug.

87. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Kharama so manga pipiya a Kiyalal rukano o Allah, go di kano Pumalawani: Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so manga Malawani.

88. Na kangkano ko ini Pagupur rukano o Allah, a Halal a Mapiya; go Kalukun niyo so Allah, a so sukano na aya niyo Sukaniyan Paparatiyaya-an.

89. Di rukano ishiksa o Allah so da mbaba-a ko manga Sapa iyo, na ogaid na ishiksa Iyan rukano so Kiyathibaba iyo Shapa: Na aya runding iyan, na so Kapakakana ko sapolo a manga Miskin, ko katangka-an ko Puphakikan niyo ko ta-alok rukano; o di na so Kapakanditara kiran; o di na Kapumaradika sa Oripun. Na sa tao a di ron phakaba-og, na Kaphowasa sa tulo Alongan. Giyoto man i runding o manga Sapa iyo igira Mishapakan. Na siyapa niyo so manga Sapa iyo. Lagid aya a Kapuphago-

تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحْرَمُوا طِبَّتْ
مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ حَلَالًا طِيبًا
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ
مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ
وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَدْتُمُ الْآيْمَانَ
فَكَفَرْتَهُ ءِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ
أَوْسَطِ مَا نَطَعْتُمْ أَهْلِيكُمْ أَوْ
كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ
فَصِيَامٌ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفْرَةٌ
أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا
أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾

saya rukano o Allah ko manga Ayat Iyan, ka-angkano Makapanalamat.

90. Hai so Miyamaratiyaya! Aya bo a (antap) o Pakaburug go so Kandarmut, go so manga Barahala, go so manga Kapurimar, na mar-shik,- ka pud ko galubuk o Shaitan: Na pakawatani niyo sukaniyan, ka-angkano Makada-ag.

91. Aya bo a ongaya o Shaitan na mitana iyan rukano so rido, go so Rarangit, si-i ko Pakaburug go so Kandarmut, go ka-alangan kano niyan ko Tadum ko Allah, go so Sambayang: Na una sukano ginukan niyo?

92. Go Onoti niyo so Allah, go Onoti niyo so Rasul, go Pagiktiyar kano: Na o talikhod kano, na tangkuda niyo a aya bo a Paliyogat ko Sogo Ami na so Kapamakasampai a Mapayag.

93. Da ko siran a Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya i Dosa si-i ko Miyakan niran (gowani), igira-a Miyanang-gila siran, go Miyaratiyaya siran, go Pinggalubuk iran so manga Pipiya,- oriyaniyan na Miyananggila siran go Miyaratiyaya siran,- oriyaniyan na Miyananggila siran go Miphiyapiya siran. Na so Allah na Pukhababaya-an Niyaniyan so Miphiyapiya.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ
وَالْاَنْصَابُ وَالْاَزْلَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ
الشَّيْطٰنِ فَاَجْتَنِبُوْهُ لَعَلَّكُمْ تَقْلِحُوْنَ ﴿٩٠﴾

اِنَّمَا يُرِيْدُ الشَّيْطٰنُ اَنْ يُوَفِّعَ بَيْنَكُمْ
الْعَدٰوةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ
وَيُضِلَّكُمْ عَن ذِكْرِ اللّٰهِ وَعَنِ الصَّلٰوةِ فَهَلْ
اَنْتُمْ مُنْتَهُوْنَ ﴿٩١﴾

وَاطِيعُوْا اللّٰهَ وَاطِيعُوْا الرَّسُوْلَ وَاحْذَرُوْا
فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاَعْلَمُوْا اِنَّمَا عَلٰى رَسُوْلِنَا
الْبَلٰغُ الْمُبِيْنُ ﴿٩٢﴾

لَيْسَ عَلٰى الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَعَمِلُوا
الصّٰلِحٰتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوْا اِذَا مَا
اَتَقَوْا وَاَءَامَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ
ثُمَّ اَتَقَوْا وَاَءَامَنُوْا ثُمَّ اَتَقَوْا وَاَحْسَنُوْا لِلّٰهِ
يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٩٣﴾

94. Hai so Miyamaratiyaya! Thiyoba-an kano dun o Allah si-i ko shai a pud ko Puphanganopun a pukhakawa sukaniyan o manga barokan niyo, go so manga Subat iyo, ka-an mapunto o Allah so tao a ma-aluk Rukaniyan a Masolun: Na sa dun sa Mumalawani ko oriyang noto, na adun a bagiyan niyan a siksa a Malipudus.

95. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Mbonowa so Puphanganopun ko Kapagi-ikram iyo, Na sa dun sa Mono-on rukano a thibaba-an niyan, na aya khibayad iyan na so lagid o Miyapatai niyan ko manga Ayam, Khakokom sukaniyan o dow a Maontol rukano; a Pamumugayan a ishampai sa Kaaba, o di na Kiparat a Pangunungkun o mang Misikin; o di na kabaloyanan noto a Kaphowasa: Ka-an niyan kata-ami so karata o Siyowa iyan. Pima-ap o Allah so miya-ipos: Na sa dun sa pharomanan niyan noto na indanugon o Allah. Na so Allah na Mabagur, a Phapa-ar ko Kandanug.

96. Kiyalal rukano so Kathogus ko Kalodan go so Pangunungkunon,- a Pagupur rukano a go so Puphulayalayag; na Kiyaram rukano so Kapanganop ko Kalopa-an ko Masa a Kapagi-ikram iyo. Na kalukun niyo so Allah, a so Ronkano Pulimoda.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لَيَسْلُوْكُمْ اللّٰهُ بِشَيْءٍ
مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالَهُ اَيْدِيْكُمْ وَاَرْمٰحُكُمْ
لِيَعْلَمَ اللّٰهُ مَن يَخَافُهٗ بِالْغَيْبِ فَمَنْ اَعْتَدَىٰ
بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهٗ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿٤٦﴾

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَاَنْتُمْ
حُرْمٌ وَّمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُّتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ
مَا قَتَلَ مِنَ النَّعْمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ
هٰذَا بِاَبْلَغِ الْكُفْرَةِ اَوْ كَفْرَةٌ طَعَامُ
مَسْكِيْنَ اَوْ عَدْلٌ ذٰلِكَ صِيَامًا لِّذَوَقِ
وَبِالْاَمْرِ ۗ عَفَا اللّٰهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ
فَيَنْقِمِ اللّٰهُ مِنْهُ وَاَللّٰهُ عَزِيْزٌ
ذُوْا نِقَامٍ ﴿٤٧﴾

اٰجِلٌ لَّكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَّعًا
لَّكُمْ وَلِلنَّسِيْرَةِ وَحُرْمٌ عَلَيْكُمْ صَيْدُ
الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرْمًا وَاَتَّقُوا اللّٰهَ
الَّذِيْٓ اِلَيْهِ تُحْشُرُوْنَ ﴿٤٧﴾

97. Biyaloi o Allah so Kaaba, a so Walai a Paga-adatan, a Makapamamayandug ko (Kapiya-an o) manga Manosiya, go so Olanolan a Paga-adatan, go so manga Pamumugayan, go so manga to-os: Giyo to man na-a niyo katokawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, go Mata-an! A so Allah na so langowan taman na katawan Niyan,

98. Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa, go Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

99. Da-a Paliyogat ko Rasul a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan non). Na so Allah na katawan Niyan so Papayagun niyo a go so Pagu-uma-an niyo.

100. Tharowangka: A di magishan so marata a go so Mapiya, apiya i Kiyasowata Ruka o kadakul o marata; na kalukun niyo so Allah, hai manga papantas i Akal; ka-an kano Makasulang sa Maliwanag.

101. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Phagisha-an so nganinganin, a o Payaga rukano, na Makaringasa rukano. Na o aya Kiphagisha-an niyo ron na so Masa a Kiputhoronun ko Qur-an, na Khapayag rukano; na Pima-ap oto o Allah: Ka so Allah na Manapi, a Matigur.

﴿١٧﴾ جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَمًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَهَدَىٰ وَالْقَلِيدَ ذَلِكَ لِيَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾

﴿١٨﴾ أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨﴾

﴿١٩﴾ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿١٩﴾

﴿٢٠﴾ قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَيْثُ وَالطَّيْبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَيْثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَأْتِي أُولَىٰ الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٠﴾

﴿٢١﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَمْ تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبَدَّلْ لَكُمْ تَسْؤُكُمْ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنزَّلُ الْقُرْءَانُ تُبَدَّلْ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢١﴾

102. Sabunar a ini isha oto o pagtao a miya-ona an niyo, oriyan niyan na miyabloi siran sa sabap ro o a manga Kapir.

103. Da-a ini sunggai o Allah a Bahira: a giyo to so Ayam a pupotolan so tangila niyan igira mimbawata sa madakul, go da a Saiba a giyoto so ayam a ipusunggai parabo ko manga barahalla, go da a Wasilah: a giyo to so ayam a oman bawata na babai, go da-a Ham: a giyoto so Mama a Pud ko Onta igira inimbawata a pho-on kombawata-anian so madakul a Onta. na ogaid na siran a da Pamaratiyaya na iphagangkob iran ko Allah so kabokhag; na kadakulan kiran na da-a manga Sabot iyan.

104. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i ko (Kokoman a) Initoron o Allah; go si-i ko Sogo: Na Tharo-on niran: A kiyatarotopan kami o kupit a kiyato-onan nami ko manga lokus ami. Ati apiya aya butad o manga lokus iran na da-a manga Mulung iran a maito bo go di siran maka-o Ontol (ko bunar)?

105. Hai so Miyamaratiyaya! Siyapa niyo so manga ginawa niyo: Da-a khibinasa rukano o tao a Miyadadag o Matoro kano. Si-i kano bo phakandod ko Allah langon: Na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo.

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ
أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا
وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَرَّهُمْ
لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

وَإِذْ أَيْدِي لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ
وَإِلَى الرُّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا
عَلَيْهِ ءِآبَاءَنَا أُولُو كُنَانٍ ءِآبَاءُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَيْكُمْ أَنفُسَكُمْ
لَا يَضُرُّكُمْ مِّن ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ
إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فِئْتِنَتِكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾

106. Hai so Miyamaratiyaya! Pakishaksi kano amai ka makarani ko isa rukano so Kapatai, ko masa a Kaputhanan,- sa dow a Katao a manga o Ontol a pud rukano, o di na dow a salakao a di rukano pud amai ka sukano na gi-i kano ndadalakao ko Lopa, na miyasogat kano o khisogat a Kapatai. Runa niyo siran ko oriy an o Sambayang, na Shapa siran ko Allah: O ba kano shasangka sa (Tharo-on niran a:) Di ami aya iphamasa sa arga apiya mi tonganai: Go di ami Phaguma-an so kashaksi ko Allah: Ka Mata-an! A sukami na o sowa-a mi oto, na khapud kami dun ko manga Baradosa!

107. Na o katokawi a Mata-an! A giya dow a oto na miyatangkud a Mindosa, na so dow a salakao i makatindug ko tindug a dow a oto,- a pud kosiran a kiyapatotan (ko Kathanan) a dow a madashug (o Miyatai): Na Shapa siran ko Allah: Sa Mata-an! a so kiyashaksi ami na bunar a di so kiyashaksi. iran a dow a, go da kami pamagoman: Ka Mata-an! A sukami na o sowa-a mi oto, na khapud kami dun ko da Pamaginontolan!

108. Giyoto man i marani a kito-manun niran ko kashaksi si-i ko Kaontol iyan: O di na ikaluk iran so di Katarima o Kashapa (a dow a oto) ko oriy an o Kashapa iran (a manga Waris). Na kalukun niyo so

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهْدَةً بَيْنِكُمْ إِذَا
حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ
أَشْهَانٌ ذَوَّاءٍ مِّنْكُمْ أَوْ أَعْرَابٌ مِّنْ
غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ
فَأَصَبْتَكُمْ مُصِيبَةٌ مِّنَ الْمَوْتِ
تَحْسِبُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ
فَيَقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنْ أَرْتُمْ أَنْ
نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ
وَلَا نَكْتُمُ
شَهْدَةَ اللَّهِ إِنْ آذَانُ الْإِيمَانِ ﴿١٠٦﴾

فَإِنْ عُدِرَ عَلَىٰ أُنْفُسِهِمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا فَآخَرَانِ
يَقُولَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ
عَلَيْهِمُ الْأُولَىٰ لَيْسَ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ
لَشَهَدْنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَدَتَيْهِمَا وَمَا
أَعْتَدْنَا إِنْ آذَانُ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٧﴾

ذَلِكَ أَذَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ
وَجْهِهَا أَوْ يَحَافُوا أَوْ نَرْدُ آيْمَانَ بَعْدَ
آيْمَنِمْ وَأَتَّقُوا اللَّهَ وَأَسْمِعُوا اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٠٨﴾

Allah, go Pamakinuga niyo: Ka so Allah na di Niyān Thoro-on so pagtao a manga Songklid.

109. Si-i ko Alongan a Kalimoda o Allah ko manga Rasul, na Tharo-on Niyān: Antona-a i ini sumbag rukano (o pagtao Niyo)? Tharo-on niran: A da-a Kata-o Ami: Mata-an! A Suka na Suka i Mata-o ko manga Sosolun.

110. Gowani na Pitharo o Allah: Hai Isa a Wata o Maryam! Tadamangka so Limo Akun Ruka a go si Ina Aka, gowani ko Ibagur Akun Ruka so Niyawa Soti (a so Jibril) a Gi-ingka Mimbityara-i so manga Manosiya ko Saloyota go so Kiyakhasad Ka; go gowani ko Indao Akun ruka so kashorat go so Ongangun, go so Taurat go so Injil; go gowani ko Puhakamba-al Ka ko Lipao, sa lagid o bontal o Papanok, sabap sa idin Nakun, na Phagiyo-pun Ka oto, na gi-i mbaloi a Papanok sabap sa idin Nakun, go Pukhapiyanga so Bota, go so Pupanggalun, sabap sa idin Nakun; go gowani ko Pukhaoyag Ka so Miyamatai, sabap sa idin Nakun; go gowani ko Lindingun Nakun Suka ko manga Moriyatao o Israil gowani a Miyomangka kiran so manga Rarayag a Karina, na Pitharo o siran a da kiran Pamaratiyaya: A da-a salakao saya a rowar sa Balik Mata a Mapayag.

﴿يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ الْغُيُوبِ﴾

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعْقُوبَ إِنِّي أَنزَلْتُكَ فِي رَأْسِ يَاسَجٍ وَإِنِّي أَنزَلْتَهُ فِي بَيْتِ يَاسَجٍ فَإِذْ هَدَىٰ نَجْمَهُ بِالْأَرْضِ إِذْ هُوَ لِيَالِي لُدٍّ وَقَالَ يَا أَبَتِ هَذَا تَأْوِيلُ حُكْمِ رَبِّي فَأْتِنَا بِالْآيَاتِ وَإِذْ هَدَىٰ قَائِلًا وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ وَإِذْ هَدَىٰ قَائِلًا وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ وَإِذْ هَدَىٰ قَائِلًا وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ وَإِذْ هَدَىٰ قَائِلًا وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ

111. Go gowani na ini ilaham Akun ko manga Hawari-in a Paratiyaya-a Ko niyo go so Sogo Akun: Na Pitharo iran: A Miyaratiyaya kami, na Shaksi Ingka a Mata-an! A Sukami na Mimbabayorantang (Ruka).

112. Gowani na Pitharo o manga Hawari-on: Hai Isa a Wata o Maryam! Ino Khagaga o Kadnan Ka a Pakatoronan kami Niyan sa Dolang a pho-on ko Kawang? Pitharo Iyan: Kalukun niyo so Allah, o sukano na Khipaparatiyaya.

113. Pitharo iran: A kabaya ami a Makakan kami ron go thakna so manga poso ami, go katokawan nami a Sabunar a Pimata-anan Kamingka; go mabaloi kami a pud ko manga saksi.

114. Pitharo o Isa a Wata o Maryam: Ya Allah! A Kadnan Nami Pakatoroni Kamingka sa Dolang, a pho-on ko Kawang, a mabaloi Rukami a gi-i Khalamilamiyan a ruk o miya-ona Rukami a go so khaori Rukami go Tanda a pho-on Ruka; go Riskhi-i Kamingka, ka Suka i Taralbi a mapiya ko Puphamugai sa Riskhi.

115. Pitharo o Allah: Mata-an! A Sakun na Ithoron Nakun Rukano a nan: Na sa dun sa Mongkir Rukano ko oriyana noto, na Mata-an! A Sakun na Shiksa-an Ko sukaniyan sa

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا
بِي وَرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا وَأَشْهَدُ بِأَنَّا
مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَا عِيسَى ابْنَ
مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنَزِّلَ
عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ
إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ
قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَقْتَنَا
وَكَوْنِ عَلَيْنَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٣﴾

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا
مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا
لِأَوْلِيَانَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارزُقْنَا
وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مَنَزَّلْتُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ
بَعْدَ ذَلِكَ فَأِنَّهُ لَأَعَدُّهُ
أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾

Siksa a da-a Shiksa-an Ko ron a isa bo ko manga Ka-adun.

116. Na so masa a Tharo-on o Allah: Hai Isa a Wata o Maryam! Bangka Pitharo ko manga Manosiya, a baloya Ko niyo a go si Ina a dowa Tohan a salakao ko Allah? Na Tharo-on Niyan: Soti Ka (Ya Rabbi)! Di Rakun Patot. O Sakun na Pitharo Akun noto, na Sabunar a katawan Ka Sukaniyan. Katawan Ka so shisi-i sa Ginawa Ko, na di Ko katawan so shisi-i sa Ginawangka. Mata-an! A Suka na Suka i Mata-o ko manga Sosolun.

117. Da-a Pitharo Akun kiran a rowar ko ini Sogo o Ka Rakun Sukaniyan: A giya Kashowasowata niyo ko Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo; na miyabaloi Ako kiran a saksi ko kashisi-i Akun kiran; na kagiya a tanganun na Kongka, na Suka bo i Makatotonggo kiran; ka Suka i Saksi ko langowan taman.

118. O Siksa-angka siran, na Mata-an! A siran na manga Oripun Ka: Na o Napi-ingka siran, na Mata-an! A Suka na Suka so Ma- bagur, a Maongangun.

119. Putharo-on o Allah: Giyaya so Alongan a Phakanggai a gona ko Miyamangimbunar so Kiyapangimbunar iran: Adun a bagiyan niran a manga Sorga, a Puphamangondas

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يُعَيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ أَأَنْتَ
قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمَّيَّ إِلَهَيْنِ
مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ
لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ
قُلْتُهُ، فَقَدْ عَلِمْتَهُ، تَعَلَّمَ مَا فِي نَفْسِي
وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ
الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مِمَّا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا
اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا
مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ
الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾

إِنْ تَعَدَّيْتَهُمْ فَانْتَهُمْ عِبَادُكَ وَإِن تَعَفَّرْ لَهُمْ
فَأِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّالِحِينَ صِدْقُهُمْ
لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ

ko kababa-an niyan so manga Law-asaig,- Makakakal siran non sa day-on sa dayon: Miyasowat kiran so Allah, na Miyasowat siran non mambo: Giyoto man so Da-ag a Mala.

120. Ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa, go so Madadalum ro-o; na Suka-niyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

Surah Al-An'Am-6

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a so Miyadun ko manga Langit go so Lopa, go Miyadun ko manga Lilibotung a go so Sindao. Oriyan naya na siran a Miyamangongkir na so Kadnan niran na Phurimbangun niran.

2. Sukaniyan so Miyadun rukano pho-on sa Lipao, oriyan niyan na diniyangka Iyan so Adiyal. Na so Adiyal na miyapunto si-i rukaniyan; oriyan naya na sukano na shasangka kano!

3. Go Sukaniyan so Allah (a Patot a Pushimba-an) si-i ko manga Langit go so Lopa. Katawan Niyan so isosolun niyo, go so ipapayag iyo, go katawan Niyan so gi-i niyo nggalubukun.

ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ
وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿١٢٠﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمٰتِ وَالنُّوْرَ ثُمَّ
الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِرَبِّهٖمْ يَّعْدِلُوْنَ ﴿١﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِّن طِيْنٍ ثُمَّ قَضٰى
اَجَلًا وَّاجَلٌ مُّسَمًّى عِنْدَهٗ ثُمَّ اَنْتُمْ
تَمُرُوْنَ ﴿٢﴾

وَهُوَ اللّٰهُ فِي السَّمٰوٰتِ وَفِي الْاَرْضِ يَعْلَمُ
سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُوْنَ ﴿٣﴾